

ผลกระทบของการประยุกต์ใช้ความรู้ทางบัญชีที่มีต่อผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The Effects of Accounting Knowledge Implementation on Job Performance of Finance and Accounting Officers of Mahasarakham University, Thailand

ฤทัยรัตน์ มายเจริญกุล,¹ กัญญมณ วิทยาภูมิ,² ไพลิน นิลนิยม³

Ruethairat Maijaroenkun,¹ Kanyamon Wittayapoom,² Pailin Ninniyom³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบผลกระทบของการประยุกต์ใช้ความรู้ทางบัญชีที่มีต่อผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่การเงินและการบัญชีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 106 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ การประยุกต์ใช้ความรู้ทางบัญชีถูกกำหนดให้เป็นตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อผลการปฏิบัติงาน ผลการวิจัย พบว่า การประยุกต์ใช้ความรู้ทางบัญชี ด้านการมีความรู้ด้านบัญชีและด้านการมีความรู้ด้านการเงิน การคลัง มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับผลการปฏิบัติงานโดยรวม ดังนั้น ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยมหาสารคามควรนำข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาบุคลากรให้สามารถนำความรู้ด้านบัญชี และระเบียบการเงินการคลัง ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมการทำงานให้สามารถพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีอย่างถูกต้อง นำเชื่อถือ เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัยและหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่คุณภาพเพียงพอต่อการตัดสินใจของผู้บริหารในเวลาที่เหมาะสม บรรลุตามเป้าหมายและความสำเร็จขององค์กรในอนาคตต่อไป

คำสำคัญ : การประยุกต์ใช้ความรู้ทางบัญชี, ผลการปฏิบัติงาน, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ นิสิตระดับปริญญาโท, หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต, คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

^{2,3} อาจารย์, คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ Master's Student of Accountancy Program, Mahasarakham Business School, Mahasarakham University

^{2,3} Lecturer, Mahasarakham Business School, Mahasarakham University

Abstract

The purpose of this study was to test the effect of accounting knowledge implementation on job performance of financial and accounting officers of Mahasarakham University by using questionnaires as the instrument for collecting data from 106 financial and accounting officers of Mahasarakham University. The statistics used for analyzing the collected data were correlation analysis and multiple regression analysis. The results showed that accounting knowledge implementation in dimension of financial knowledge and regulation knowledge positively affected and related to overall job performance. Therefore, the executives of Mahasarakham University could use this information as a guideline for developing, planning, improving operational, and managing in compliance with law and regulation to complete and adjust themselves to be in accordance with future change. Also this could help to promote and support decision-making on operation. In addition, the results could increase the sustainability of the organization.

Keywords : Accounting Knowledge Implementation, Job Performance, Mahasarakham University.

บทนำ

ในยุคของการแข่งขันทางแรงงานอย่างเสรีในปัจจุบัน แรงงานทุกภาคส่วนจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมให้มีความรู้ที่หลากหลายในสาขาต่าง ๆ โดยเฉพาะความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของตนที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการปฏิบัติงานให้มีผลการปฏิบัติงานที่โดดเด่นและมีคุณภาพ เพื่อนำเสนอตนเองสู่ตลาดแรงงานอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถแข่งขันในตลาดแรงงานนานาชาติได้

การประยุกต์ใช้ความรู้ทางการบัญชี (Accounting Knowledge Implementation) ได้แก่ ความรู้ด้านการเงิน (Financial Knowledge) ความรู้ด้านบัญชี (Accounting Knowledge) ความรู้ด้านระเบียบการเงินการคลัง (Regulations Knowledge) ความรู้ด้านภาษา (Languages Knowledge) และความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ (Computer Knowledge) (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา. 2553 : เว็บไซต์) การประยุกต์ใช้ความรู้ที่หลากหลาย ทั้งได้จากการศึกษา การ

ฝึกอบรม จนเกิดทักษะความรู้ในหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้พื้นฐานที่นักบัญชีควรมี เช่น ความรู้ทั่วไป ความรู้ด้านธุรกิจและการจัดการ ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและความรู้ด้านบัญชีและเรื่องที่เกี่ยวข้องตามวัตถุประสงค์เกี่ยวกับความรู้ IES ฉบับที่ 2 ในการเตรียมพื้นฐานและความพร้อมก่อนเป็นนักวิชาชีพบัญชีที่กำหนดไว้ มาใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานที่เหมาะสมและให้ได้รับผลการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ (ชัยนรินทร์ วีระสถาวณิษฐ์. 2548 : 2) ซึ่งนักบัญชีจะต้องสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ความเข้าใจจากหลักสูตร กฎเกณฑ์ และวิธีดำเนินการต่างๆ ไปใช้ได้ทุกสถานการณ์ รวมทั้งสามารถคิดวิเคราะห์ ค้นหานวัตกรรมใหม่ๆ (อัศวินทร์ พาพเสวด. 2546 : 5) ในการปฏิบัติงานให้มีผลการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพสูงสุดต่อองค์กรได้

ผลการปฏิบัติงาน (Job Performance) เป็นผลลัพธ์ที่เกิดจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพในปริมาณงานที่เหมาะสม และทันเวลา ดังนั้น เมื่อคนไทยต้องเตรียมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในการ

รับประโยชน์และลดผลกระทบที่จะเข้ามาพร้อมกันกับการเข้าออกของแรงงานอย่างเสรี สร้างโอกาสและเพิ่มขีดความสามารถของคนไทยในการออกไปทำงานต่างประเทศ ยกระดับทักษะด้านอาชีพและทักษะด้านภาษา ควบคู่กับการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมจากผลกระทบของการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนสู่สังคมการเรียนรู้ เพื่อยกระดับคุณภาพในการต่อยอดความรู้ความสามารถให้มีความเชี่ยวชาญและชำนาญเฉพาะทาง (กองวิจัยตลาดแรงงาน กรมการจัดหางาน. 2553 : 1-3) ผู้ปฏิบัติงานควรมีการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงานอย่างต่อเนื่อง พัฒนาศักยภาพและความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน และคุณสมบัติส่วนบุคคล รวมทั้งทักษะในการปฏิบัติงาน (ณภาพักข์ อัดถสุริยานันท์. 2549 : 17) ในการคิด วางแผน และปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นย่อมส่งผลให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างรวดเร็ว ครบถ้วน ประหยัดเวลา ใช้กำลังและทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เกิดการสูญเปล่าน้อยที่สุด เพื่อเพิ่มพูนคุณภาพของผลงานโดยมีมาตรฐานในการปฏิบัติงานเป็นที่ยอมรับได้ในการปฏิบัติงานทั้งหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านปริมาณงาน(Quality) ด้านคุณภาพงาน (Quantity) และด้านเวลา (Time) (ประชุม รอดประเสริฐ. 2545 : 23)

มหาวิทยาลัยมหาสารคามบริหารงบประมาณภายใต้นโยบายปฏิรูประบบราชการ มุ่งเน้นผลงานและผลลัพธ์แทนการควบคุมปัจจัยนำเข้าและกระจายความรับผิดชอบการบริหารงาน โดยเฉพาะการบริหารการเงินเพื่อให้หน่วยงานมีอิสระและคล่องตัวในการจัดสรรทรัพยากรสำหรับผลิตผลงานตามพันธกิจ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแต่ละหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้การกำกับดูแลอย่างมีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยมหาสารคามจึงส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้ได้รับการฝึกอบรมในสาขาวิชาชีพให้มีความรู้ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญมากขึ้น เฉพาะอย่าง

ยิ่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงิน การงบประมาณและการบัญชีทั่วไปของส่วนราชการ ควบคุมการเบิกจ่าย ควบคุมการจัดทำบัญชีทั่วไป ควบคุมการทำรายงาน แสดงฐานะทางการเงินและบัญชี เพื่อนำเสนอข้อมูลที่ต้องการเชื่อถือได้สำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจได้ทันเวลา(สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.). 2547 : เว็บไซต์) รวมถึงการมีข้อมูลทางบัญชีที่สมบูรณ์เพียงพอต่อการวิเคราะห์ฐานะการเงินและประเมินผลการดำเนินงานทางการเงิน เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการขอจัดสรรงบประมาณและสนับสนุนการวางแผนทางการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ (กองคลังและพัสดุ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2553 : 1) เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีจึงต้องมีความสามารถในวิชาชีพ มีทักษะและมีประสบการณ์ในการทำงานที่เพียงพอและเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีเหล่านี้จะต้องสามารถนำความรู้และความเชี่ยวชาญในวิชาชีพมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลทางบัญชีที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการตัดสินใจของผู้บริหารต่อไป

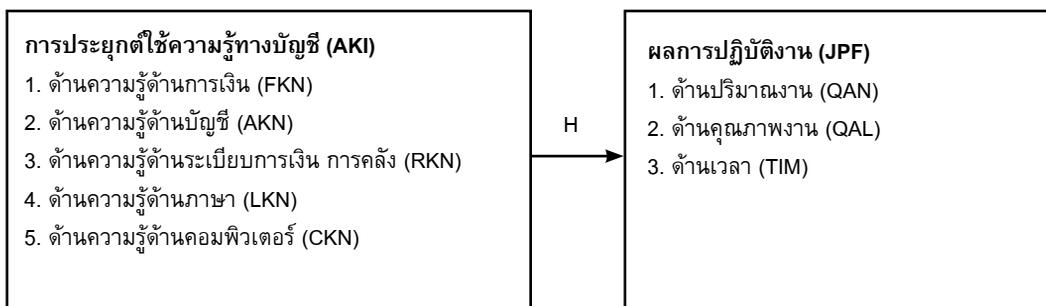
จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัย ผลกระทบของการประยุกต์ใช้ความรู้ทางบัญชีที่มีต่อผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบว่าการประยุกต์ใช้ความรู้ทางบัญชีมีผลกระทบต่อผลการปฏิบัติงานหรือไม่ อย่างไร ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัย สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี เพื่อพัฒนาศักยภาพในการประยุกต์ใช้ความรู้ทางบัญชีในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยมหาสารคามให้ประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายในการทำงานในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง การประยุกต์ใช้ความรู้ทางบัญชีและผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีของ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. เพื่อทดสอบผลกระทบของการประยุกต์ใช้ความรู้ทางบัญชีที่มีต่อผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีของ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและ สมมุติฐานของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ การประยุกต์ใช้ความรู้ทางบัญชีได้ถูกกำหนดให้เป็นตัวแปรอิสระที่มีผลกระทบต่อผลการปฏิบัติงาน จากวัตถุประสงค์ข้างต้นสามารถสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังนี้

รูปภาพประกอบ 1

กรอบแนวคิดของการประยุกต์ใช้ความรู้ทางบัญชีและผลการปฏิบัติงาน

1. การประยุกต์ใช้ความรู้ทางบัญชี (Accounting Knowledge Implementation)

การประยุกต์ใช้ความรู้ทางบัญชี หมายถึง การนำความรู้ทางบัญชีและทักษะที่ได้จากประสบการณ์การทำงานด้านการเงินและบัญชี ไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน โดยเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีต้องมีความรู้ด้านต่าง ๆ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา. 2553 : เว็บไซต์)

1.1 ด้านความรู้ด้านการเงิน (Financial Knowledge) หมายถึง ความรู้ด้านการเงิน การคลังที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางด้านการเงินทั้งปวงของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทั้งในด้านรายรับ รายจ่าย การวิเคราะห์และการวินิจฉัย รายการเบิกจ่าย การเบิกจ่ายเงินงบประมาณ การ

จัดทำเอกสารในการเบิกจ่าย ตลอดจนการให้คำปรึกษาด้านการเบิกจ่ายเงิน ตามนโยบายของมหาวิทยาลัยมหาสารคามในอันที่จะใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด

1.2 ด้านความรู้ด้านบัญชี (Accounting Knowledge) หมายถึง ความรู้ที่ใช้ในการเก็บรวบรวม บันทึก จำแนก และสรุปจัดทำรายงานทางการเงินของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม รวมถึงการนำเสนอรายงานทางการเงินต่อผู้บริหาร

1.3 ด้านความรู้ด้านระเบียบการเงิน การคลัง (Regulation Knowledge) หมายถึง ความรู้ที่เกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องและที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1.4 ด้านความรู้ด้านภาษา (Languages Knowledge) หมายถึง ความรู้ภาษาต่าง ๆ เช่น ภาษาอังกฤษ หรือภาษาอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อสื่อสารกับผู้รับบริการทั้งด้านการพูด การอ่าน และการเขียน ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี

1.5 ด้านความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ (Computer Knowledge) หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ทั้งอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และระบบปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ เฉพาะอย่างยิ่งการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์และระบบคอมพิวเตอร์ เช่น โปรแกรม Microsoft Office และสารสนเทศทางการบัญชีในการปฏิบัติงานในวิชาชีพ เป็นต้น

2. ผลการปฏิบัติงาน (Job Performance)

ผลการปฏิบัติงาน หมายถึง ผลจากการทำงานของบุคคลที่แสดงให้เห็นถึงความมีศักยภาพ ความรู้ความสามารถ และเป็นผลลัพธ์จากการทำกิจกรรมต่างๆ ของบุคคลที่เป็นการเปลี่ยนวัตถุดิบให้เป็นผลผลิตสุดท้ายในการทำงานที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงานของแต่ละบุคคล ระดับความพยายามของบุคคลที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อองค์กร ควรมีผลการปฏิบัติงาน 3 ด้าน ดังนี้ (ประชุม รอดประเสริฐ, 2545 : 332-333)

2.1 ด้านปริมาณงาน (Quantity) หมายถึง ผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่สำเร็จเปรียบเทียบกับปริมาณงานที่กำหนดหรือปริมาณงานที่ควรจะได้ในเวลาหรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยมีความเหมาะสมกับความรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่เป็นไปตามแผนงานเป็นที่น่าพอใจต่อผู้บังคับบัญชา

2.2 ด้านคุณภาพงาน (Quality) หมายถึง ผลการปฏิบัติงานอย่างระมัดระวัง รอบคอบของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่สำเร็จ มีความถูกต้อง เรียบร้อย และสมบูรณ์ ครบถ้วน

ตามกำหนด

2.3 ด้านเวลา (Time) หมายถึง ผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีที่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ด้านความกระตือรือร้น ตรงต่อเวลาและทันตามเวลาที่กำหนด ตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า รวมถึงการเสนอผลงานต่อผู้บริหารได้ทันเวลา

สมมุติฐานการวิจัย 1 : การประยุกต์ใช้ความรู้ทางบัญชี มีความสัมพันธ์ต่อผลการปฏิบัติงาน

สมมุติฐานการวิจัย 2 : การประยุกต์ใช้ความรู้ทางบัญชี มีผลกระทบต่อผลการปฏิบัติงาน

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. กระบวนการและวิธีเลือกกลุ่ม

ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ จำนวน 115 คน (กองการเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2556) รวมระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น 58 วัน ทั้งนี้ มีแบบสอบถามที่ตอบกลับมาสมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้จำนวน 106 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.17 สอดคล้องกับ Aaker, Kumar และ Day (2001) ที่ได้นำเสนอว่า การส่งแบบสอบถามต้องมีอัตราตอบกลับอย่างน้อยร้อยละ 20 จึงจะถือว่ายอมรับได้

2. การวัดคุณสมบัติของตัวแปร

การประยุกต์ใช้ความรู้ทางบัญชีเป็นตัวแปรอิสระ ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้ 1) ความรู้ด้านการเงิน คำถามครอบคลุมเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์วินิจฉัยข้อมูลทางการเงิน การนำความรู้ด้านการเบิกจ่ายเงิน งบประมาณ หรือการจัดทำเอกสารในการเบิกจ่ายมาเป็นองค์ประกอบในการทำงาน และการปฏิบัติงานตามนโยบายต่าง ๆ ของหน่วย

งาน 2) ความรู้ด้านบัญชี คำถามครอบคลุมเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี การสังเคราะห์ความรู้ การนำความรู้มาปรับใช้ในกระบวนการทำงานและการวิเคราะห์สรุปผลเพื่อจัดทำรายงานทางการเงิน 3) ความรู้ด้านระเบียบการเงิน การคลัง คำถามครอบคลุมเกี่ยวกับการนำความรู้เกี่ยวกับระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการทำงานให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานอย่างเคร่งครัด 4) ความรู้ด้านภาษา คำถามครอบคลุมเกี่ยวกับการใช้ภาษาในการสื่อสารทั้งที่เป็นลายลักษณ์อักษร และวาจาให้มีความกระชับ และได้ใจความมาประยุกต์ใช้ในงานที่รับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน 5) ความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ คำถามครอบคลุมเกี่ยวกับการนำความรู้ด้านเทคโนโลยีทั้ง ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ รวมถึงระบบสารสนเทศต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการบันทึกประมวลผลข้อมูลทางการเงิน และจัดทำรายงานทางการเงินให้มีความถูกต้อง แม่นยำ และมีความน่าเชื่อถือ

ผลการปฏิบัติงาน ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านปริมาณงาน คำถามครอบคลุมเกี่ยวกับการจัดทำข้อมูล การจัดทำรายงานทางการเงิน และการนำเสนอรายงานทางการเงินที่มีปริมาณที่เพียงพอต่อการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ด้านคุณภาพงาน คำถามครอบคลุมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน และเชื่อถือได้ ทั้งขั้นตอนการปฏิบัติงานและผลการปฏิบัติงาน 3) ด้านเวลา คำถามครอบคลุมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานและผลการปฏิบัติที่ตรงตามเวลา และภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด

3. คุณภาพของเครื่องมือที่วัด

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่น และค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ และหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์

แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค Cronbach ซึ่งนำแบบสอบถามไปใช้ทดสอบใช้ (Try-out) กับเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 30 ชุดแรก ผลการทดสอบการประยุกต์ใช้ความรู้ทางบัญชี มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.778 – 0.890 และผลการปฏิบัติงาน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ระหว่าง 0.815 – 0.858 การวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Discriminant Power) ใช้เทคนิค Item-total Correlation ซึ่งการประยุกต์ใช้ความรู้ทางบัญชี ได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.528 – 0.810 และผลการปฏิบัติงาน มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.485 – 0.789 ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาและค่าอำนาจจำแนก (r) สอดคล้องกับ Nunnally and Bernstein (1994) ที่เสนอว่าค่าอำนาจจำแนกเกินกว่า 0.40 เป็นค่าที่ยอมรับได้

4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ทดสอบผลกระทบของการประยุกต์ใช้ความรู้ทางบัญชี ได้ถูกกำหนดให้เป็นตัวแปรอิสระที่มีการเปรียบเทียบกับผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งเขียนเป็นสมการ ดังนี้

$$\text{สมการ Job Performance} : \beta_0 + \beta_1 \text{AKN} + \beta_2 \text{RKN} + \varepsilon$$

เมื่อ JPF แทน ผลการปฏิบัติงานโดยรวม
FKN แทน การประยุกต์ใช้ความรู้ทางบัญชีด้านการเงิน
AKN แทน การประยุกต์ใช้ความรู้ทางบัญชีด้านบัญชี
RKN แทน การประยุกต์ใช้ความรู้ทางบัญชีด้านระเบียบการเงิน การคลัง
LKN แทน การประยุกต์ใช้ความรู้ทางบัญชีด้านภาษา
CKN แทน การประยุกต์ใช้ความรู้ทางบัญชีด้านคอมพิวเตอร์

ผลลัพธ์การวิจัยและการอภิปรายผล

ตาราง 1 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์การประยุกต์ใช้ความรู้ทางบัญชีกับผลการปฏิบัติงานโดยรวมเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตัวแปร	JPF	FKN	AKN	RKN	LKN	CKN	VIFs
$\bar{X}$	3.72	3.90	3.95	3.99	3.82	3.85	
S.D.	0.38	0.43	0.47	0.48	0.49	0.50	
JPF	-	0.602*	0.674*	0.651*	0.571*	0.539*	
FKN		-	0.730*	0.658*	0.603*	0.583*	2.468
AKN			-	0.679*	0.656*	0.626*	2.811
RKN				-	0.686*	0.587*	2.476
LKN					-	0.622*	2.354
CKN						-	1.968

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 1 พบว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับตัวแปรตาม โดยมีค่าสหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.539 – 0.674 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในลำดับต่อมาผู้วิจัยได้ทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ ค่า VIF ปรากฏ

ว่าค่า VIF ของตัวแปรอิสระ การประยุกต์ใช้ความรู้ทางบัญชี มีค่าตั้งแต่ 1.968 – 2.811 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันแต่ไม่มีนัยสำคัญ (Black. 2006 : 585)

ตาราง 2 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับผลการปฏิบัติงานโดยรวมของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การประยุกต์ใช้ความรู้ทางบัญชี	ผลการปฏิบัติงานโดยรวม		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	1.053	0.258	4.087	0.000*
ความรู้ด้านการเงิน	0.090	0.094	0.963	0.338
ความรู้ด้านบัญชี	0.260	0.092	2.837	0.006*
ความรู้ด้านระเบียบการเงิน การคลัง	0.222	0.086	2.595	0.011*
ความรู้ด้านภาษา	0.045	0.082	0.548	0.585
ความรู้ด้านคอมพิวเตอร์	0.059	0.073	0.812	0.419

F = 23.110 p = 0.000 AdjR² = 0.513

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 2 พบว่า 1) การประยุกต์ใช้ความรู้ทางบัญชี ด้านการมีความรู้ด้านบัญชีมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับผลการปฏิบัติงานโดยรวม เนื่องจากความรู้ด้านบัญชีเป็นความรู้หลักของผู้ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีที่จะนำความรู้ด้านบัญชีมาปรับประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์และวินิจฉัยข้อมูลทางการเงินขององค์กร เพื่อใช้บันทึกรายการทางการเงิน จำแนกหมวดหมู่ตามระบบหรือหลักการบัญชีและรวบรวมข้อมูลทางการเงินที่มีคุณภาพและมากพอ เพื่อนำเสนอให้แก่ บุคคลต่าง ๆ ตัดสินใจในผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของหน่วยงาน ดังนั้นเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีจึงต้องมีความรอบรู้ด้านบัญชีที่มากพอต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้ได้มาซึ่งผลงานที่มีคุณภาพ และพอเพียงสำหรับการตัดสินใจของผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชนี้ แสงศิริ (2544 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต นักวิชาการ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจต้องการพัฒนาความรู้เรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศรวมถึงโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ส่วนผู้รับจ้างทำบัญชีต้องการพัฒนาความรู้เรื่องภาษีอากร พนักงานบัญชีในธุรกิจเอกชนต้องการพัฒนาเรื่องมาตรฐานการบัญชี ข้อเสนอแนะในการพัฒนาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีควรมีการเข้ารับการพัฒนาคำความรู้ทางการบัญชีอย่างสม่ำเสมอ โดยเข้าการอบรม สัมมนา การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 2) การประยุกต์ใช้ความรู้ ด้านการมีความรู้ด้านระเบียบการเงิน การคลัง มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับผลการปฏิบัติงานโดยรวม เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานในส่วนราชการมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการปฏิบัติงานภายใต้ นโยบาย ระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับที่ส่วนราชการกำหนด ผลการปฏิบัติงานที่มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ มีปริมาณข้อมูลที่เพียงพอต่อการตัดสินใจ และเป็นไปตามนโยบาย ระเบียบ กฎ ข้อบังคับของส่วน

ราชการจึงถือว่าเป็นผลการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพที่ผู้บริหารจะใช้ในการตัดสินใจด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพบุลย์ศิริประเสริฐ (2552 : บทคัดย่อ) พบว่า ปัญหาการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากการศึกษาฝึกอบรมในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากรส่วนการคลัง พบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจ บุคลากรส่วนการคลังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบกฎหมาย ข้อบังคับ วิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงาน การเงิน การคลัง การบัญชี พัสดุ ด้านทักษะ บุคลากรส่วนการคลังขาดการฝึกฝนทักษะและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ในความรับผิดชอบ และด้านทัศนคติ บุคลากรส่วนการคลังขาดการ ทุ่มเทขาดความรู้สึกที่ดีต่อผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตลอดจนขาดความรู้สึกที่ไม่ดีต่อการปฏิบัติงาน (ด้านลบ) โดยบุคลากรส่วนการคลังต้องได้รับการส่งเสริมเข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรในหน้าที่ความรับผิดชอบ เช่น หลักสูตรเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี หลักสูตรเจ้าหน้าที่พัสดุ หลักสูตรเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต และประโยชน์ของการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

การวิจัยครั้งนี้ ผู้ที่สนใจสามารถนำผลการเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้ความรู้ทางบัญชีและผลการปฏิบัติงาน ในธุรกิจประเภทอื่นๆ เช่น ธุรกิจการเงิน ธุรกิจการพาณิชย์ เป็นต้น เนื่องจากลักษณะงานที่แตกต่างกัน และควรส่งเสริมเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีให้ได้รับการพัฒนาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี และระเบียบการเงิน การคลัง เพื่อให้สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามเป้าหมายขององค์กรและควรศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคของ

การประยุกต์ใช้ความรู้ทางบัญชีในแต่ละด้าน เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงพัฒนากระบวนการและวิธีการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ประโยชน์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้องค์กรต่าง ๆ สามารถนำข้อมูลเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ความรู้ทางบัญชีและผลการปฏิบัติงานไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมการเพิ่มพูนความรู้ให้กับบุคลากรด้านการเงินและบัญชี เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จะทำให้ข้อมูลทางการเงินและรายงานการเงินขององค์กรมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรเพิ่มมากขึ้น เฉพาะอย่างยิ่งเป็นการเพิ่มศักยภาพขององค์กรและบุคลากรให้พร้อมกับการแข่งขันและก้าวไปสู่สมาคมอาเซียนใน พ.ศ.2558 ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

สรุปผลการวิจัย

การประยุกต์ใช้ความรู้ทางบัญชี ด้านความรู้ด้านบัญชีและด้านความรู้ด้านระเบียบการเงิน การคลัง มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับผลการปฏิบัติงานโดยรวม ดังนั้นผู้บริหารของมหาวิทยาลัยมหาสารคามควรนำข้อสังเกตที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางใน

การพัฒนาบุคลากรให้ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความรู้ทางบัญชีอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง นอกเหนือจากการพัฒนาเกี่ยวกับความรู้ทางบัญชีแล้ว เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยมหาสารคามควรศึกษากฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานให้มีความทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน เช่น การเปลี่ยนแปลงด้านมาตรฐานการบัญชี กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของหน่วยงานและหน่วยงานกำกับดูแล เพื่อให้บุคลากรได้รับความรู้ ความเข้าใจ และเป็นการสร้างโอกาสและเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีให้มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นำไปสู่ผลงานที่มีคุณภาพ มีข้อมูลเพียงพอสำหรับผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจในเวลาที่เหมาะสม บรรลุตามเป้าหมายและความสำเร็จขององค์กร และเป็นการเตรียมความพร้อม โดยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของบุคลากรและองค์กรต่อการเข้าสู่สมาคมอาเซียนใน พ.ศ.2558 ต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยงบประมาณเงินรายได้ ประจำปี 2556 ประเภทนิสิตระดับปริญญาโท คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2556

เอกสารอ้างอิง

- กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2556). *ค้นหาบุคลากร*. 2556 <http://pd.msu.ac.th/pd2/Personal_Search2.php?c=0> 16 มีนาคม.
- กองคลังและพัสดุ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2553). *หลักการและนโยบายบัญชี*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- กองวิจัยตลาดแรงงาน ฝ่ายวิเคราะห์ตลาดแรงงาน. (2553). *เงื่อนไขเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีในประชาคมอาเซียน*. กรุงเทพฯ : กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน
- ชัยรินทร์ วีระสถาวณิษฐ์และคณะ. (2548). "International Education Standards (IES)." ในสมาคม นักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. 1(4) : 1 ; มกราคม,
- ณภาพิช อัตถสุริยานันท์. (2549). *ผลกระทบของความผูกพันต่อองค์การที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง*. วิทยานิพนธ์ (บช.ม. บัญชี) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ประชุม รอดประเสริฐ. (2545). *นโยบายและการวางแผน : หลักการและทฤษฎี*. พิมพ์ครั้งที่ 7 ชลบุรี : ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพบุณย์ ศิริประเสริฐ. (2552). *การประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากการศึกษาฝึกอบรมในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากรส่วนการคลังในเขตอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา*. รายงานการศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- รัชนี้ แสงศิริ. (2544). *ความต้องการในการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีของผู้ประกอบวิชาชีพการบัญชีในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง*. การค้นคว้าแบบอิสระ บช.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา. (2555). *มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง*. กรุงเทพมหานคร : <http://www.ocsc.go.th/ocsc/th/index.php?option=com_docman&task=cat_view&gid=177&Itemid=226> 27 ตุลาคม 2555.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา. (2555). *มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง*. 2553 กรุงเทพมหานคร : <http://basd.mua.go.th/adver_detail.php?typeid=6&t_id=28> 27 ตุลาคม
- อักรินทร์ พาพเสวต. (2546). *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงาน บริษัทคาโอ อินดัสเตรียล (ประเทศไทย)*. สารนิพนธ์ (บช.ม. การจัดการ) -- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
- Aaker, D.A., V. Kumar & G.S. Day. (2001). *Marketing research*. 7th ed. New York : John Wiley & Sons.
- Black, K.(2006). *Business Statistics for Contemporary Decision Making*. 4thed. USA : John Wiley & Son,Inc.
- Nunnally, J. C. & I.H. Bernstein. (1994). *Psychometric theory*. New York : McGraw Hill.